

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI HÍRLEVÉL 186.

2010. JÚNIUS 18., PÉNTEK

Napirend
Sajtótükör

További információk:

Sereg András sajtófőnök

Tel.: +36202625415

E-mail: serega@enternet.hu

NAPIREND

Az Alkotmánybíróság 2010. június 21-22-i teljes ülésének napirendje

Az Alkotmánybíróság (Ab) hétfői teljes ülésén elemzi a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 19. § (8) bekezdés b) pontjának és a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 95. § (2) bekezdésének alkotmányosságát.

Határozattervezet készült a sportról szóló 2004. évi I. törvény 8. § (1) bekezdésének és 78. § (3) bekezdésének alkotmányosságával kapcsolatban.

Kifogás érkezett az Országos Választási Bizottság 461/2009. (XI. 30.) OVB határozata ellen. Az OVB megtagadta a dr. F. J. és dr. G. K. magánszemélyek által kezdeményezett népszavazás aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény preambuluma nem része a törvénynek, így az abban foglaltak az országos népszavazásra illetve az országos népi kezdeményezésre előterjesztett aláírásgyűjtő ív hitelesítésének eldöntésénél figyelmen kívül hagyandó?”

Kifogással éltek az Országos Választási Bizottság 460/2009. (XI. 30.) OVB határozata ellen. Az OVB megtagadta a dr. F. J. és dr. G. K. magánszemélyek által kezdeményezett népszavazás aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy a törvények preambuluma jogot és kötelezettséget nem állapíthat meg, és a preambulumban foglaltak a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése tekintetében a jogalkalmazó szervek által nem érvényesíthetők?”

Napirendre tűzik a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 72. § (4) bekezdésének alkotmányosságát elemző határozattervezetet.

Megtárgyalják a „Civitas Fortissima”-Balassagyarmat, a legbátrabb városról szóló 2005. XXXIX. törvény és a „Communitas Fortissima”-Kercaszomor a legbátrabb faluról szóló 2008. évi LXIV. törvény alkotmányosságát támadó indítványt.

Folytatják a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény egyes rendelkezéseinek, továbbá a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet hivatkozott részének alkotmányossági vizsgálatát.

Szó lesz a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 29. § (1) bekezdésének – anyasági támogatásra jogosultságok meghatározó rendelkezésének – alkotmányosságáról.

Megvitatják a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény 44. § (3) bekezdése, továbbá az Országos Választási Bizottság 22/2006. (IX. 7.) OVB állásfoglalás vizsgálata tárgyában készült határozattervezet.

Megkérdőjelezték a bírók jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény egyes rendelkezéseinek alkotmányosságát.

Megtámadták az Országos Választási Bizottság 25/2010. (I. 29.) OVB határozatát. Az OVB megtagadta a K. A. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyet ért-e Ön azzal, hogy a nyugdíjemeléseknél minden nyugdíjas nyugdíját amit „nyugdíj” elnevezéssel illet a jogalkotó és a nyugellátások rendszerébe tartoznak – a nyugdíjak összegétől, nagyságrendjétől függetlenül – egységesen, egyenlő (azonos) összegben emeljék?”

Kedden kerül napirendre a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény 10. § (1) bekezdése b) pontjának alkotmányosságát elemző határozattervezet.

Megvizsgálják az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 17. § (3) bekezdésének alkotmányosságát.

Megtámadták az Országos Választási Bizottság 364/2009. (IX. 3.) OVB határozatát. Az OVB megtagadta a dr. F. J. és dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényben szabályozza – az 1997. évi C. törvény (Ve.) 84. § (6) bekezdés szerinti – a bíróság előtti nemperes eljárásban a kérelmező és az ellenérdekű fél számára biztosított szóbeli nyilatkozattétel gyakorlásának feltételeit?”

Kifogást nyújtottak be az Országos Választási Bizottság 357/2009. (VIII. 14.) OVB határozata ellen. Az OVB megtagadta a dr. F. J. és dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés:

„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényben szabályozza azt, hogy az 1997. évi C. törvény (Ve.) 84.§ (6) bekezdés szerinti bíróság előtti nemperes eljárásban a kérelmezőt és az ellenérdekű felet a szóbeli nyilatkozattétel során az alábbi jogok megilletik:

- kérhetik jogorvoslati kérelmükben a választási eljárásban keletkezett iratoknak a választási szerv által részükre történő kézbesítését, a bírósági eljárásban pedig azoknak a bíróság által történő ismertetését;
- kérhetik a másik fél nyilatkozatának megismerését;
- kérhetik a választási bizottság határozata ellen benyújtott több bírósági felülvizsgálat iránti kérelemnek bíróság előtti egyesítését és a kérelmeknek egy eljárásban történő elbírálását;
- kérhetik, hogy a szóbeli nyilatkozatot a bíróság szó szerint vegye jegyzőkönyvbe?”

Kifogás érkezett az Országos Választási Bizottság 447/2009. (XI. 20.) OVB határozata ellen. Az OVB megtagadta a D. J. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyet ért-e Ön azzal, hogy a kormány tagjai, továbbá az általuk megbízott személyek megbízatásuk megszűnésekor ne kaphassanak végkielégítést?”

Ugyancsak kifogás érkezett az Országos Választási Bizottság 444/2009. (XI. 20.) OVB határozata ellen. Az OVB megtagadta a D. J. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyet ért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők mandátumuk megszűnésekor végkielégítést ne kaphassanak?”

Kifogással éltek az Országos Választási Bizottság 420/2009. (X. 29 OVB határozata ellen. Az OVB megtagadta a dr. F. J. és dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés alkotson törvényt arról, hogy az Alkotmánybíróság határozatában, végzésében – az indítványozó kérelmére – fel kell tüntetni az indítványozó nevét?”

Kifogást emeltek az Országos Választási Bizottság 346/2009. (VIII. 14.) OVB határozata ellen. Az OVB megtagadta a S. M. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az íven szereplő kérdés: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselőknek csak a bizonylattal alátámasztott elszámolható kiadásai után járhat választókerületi pótlék és lakhatási támogatás?”

**A napirend megtalálható az Ab honlapján
(www.mkab.hu/index.php?id=napirend)**

SAJTÓTÜKÖR

Fideszes kezdeményezésre nyolctagú jelölőbizottság tehet javaslatot az Alkotmánybíróság (Ab) tagjaira a parlament hétfői döntése értelmében. A parlament ehhez módosította az Alkotmányt és az Alkotmánybíróságról szóló törvényeket is. A javaslatot 261 igen szavazattal, 112 nem ellenében, tartózkodás nélkül fogadta el a Ház. A második esetében 261-en szavaztak igennel, 113-an pedig nemmel. A parlament mindkét esetben döntött a sürgős kihirdetéséről is. Kikerül az alkotmányból az a passzus, amely szerint az alaptörvény előkészítésének részletes szabályairól szóló országgyűlési határozat elfogadásához a képviselők négyötödének szavazata szükséges, miután az e rendelkezés fenntartásáért benyújtott jobbikos módosító javaslat nem kapta meg a többség támogatását. Az Alkotmány úgy rendelkezett, hogy az Alkotmánybíróság tizenegy tagját az Országgyűlés választja, a tagokra pedig az országgyűlési pártok képviselőcsoportjainak egy-egy tagjából álló jelölőbizottság tesz javaslatot. Az Alkotmányról, valamint az Alkotmánybíróságról szóló törvények most elfogadott módosítása ezen változtat. Az előterjesztések indoklása szerint az, hogy az Ab jelenleg csupán kilenc tagból áll, veszélyeztetheti a testület teljes ülésének határozatképességét, amelyhez – az Ab-ról szóló törvény értelmében – legalább nyolc tag (köztük az elnök vagy a helyettes elnök) jelenléte szükséges. Az előterjesztő – a fideszes **Mátrai Márta** – szerint az elmúlt húsz év tapasztalatai azt mutatják, hogy a hatályos jelölési szabályok nem biztosítják a testület folyamatos és zavartalan működését, ezért szükséges a felülvizsgálatuk. Az elfogadott új szabály alapján az Ab tagjaira az országgyűlési képviselők közül álló nyolctagú jelölőbizottság tesz javaslatot, a testület, „igazodva a választópolgárok akaratóból létrejött parlamenti arányokhoz, biztosítja a politikai egyeztetések lefolytatásának megfelelő kereteit”. Az Ab csaknem két éve működik 11 helyett 9 taggal.

Elegendő a kormánypárti képviselők javaslata az alkotmánybírák jelöléséhez. Így változtatta meg a parlament a jelenlegi szabályt, amely szerint az ellenzék támogatása is kellett ahhoz, hogy valakit alkotmánybírává jelöljenek. Az ellenzék szerint így sérül a demokrácia. Két alkotmánybírói szék üres: a parlamenti pártok nem tudnak megegyezni az új bírák személyéről. A parlament hétfői döntése után nem is kell megegyezniük. A Fidesz úgy módosítja az alaptörvényt, hogy az eddigi bizottság helyett, amelyben a kormánypárt és az ellenzék ugyanannyi képviselőt delegálhatott, egy többségében kormánypárti képviselőkből álló testület jelölhet. Az alaptörvény lényeges részeit a kétharmadosnál is szigorúbb, négyötödös többséggel lehetett módosítani, a Horn-kormány döntése alapján. A Fidesz hétfőn ezt a rendelkezést is kivette, így kétharmados többséggel módosítható lesz az alkotmány, vagyis, hogy a kormánypárt ezt egymaga is megteheti. „Úgy kívánnak alkotmányt módosítani, hogy abba élő ember, társadalmi és politikai szervezet ne tudjon beleszólni” – mondta **Bárándy Gergely**, az MSZP országgyűlési képviselője. Az LMP szerint az ellenzék így már egyáltalán nem befolyásolhatja a parlament munkáját. „Ha a nemzeti együttműködés rendszerét egy picit vennék komolyan, akkor ezek a javaslatok föl se merülnének” – mondta **Karácsony**

Gergely, az LMP országgyűlési képviselője. Jogvédők szerint az alkotmánybíróság tekintélye is csorbul. „Ha olyanok ülnek ebben a testületben, akik nem függetlenek a törvényhozó hatalomtól, nem várhatjuk el tőlük, hogy csak az alkotmányt nézzék, ha döntést hoznak. Ha így is lenne, senki nem hinne nekik” – mondta **Földes Ádám**, a Transparency International jogi tanácsadója. A Fidesznél azt mondák: a döntés oka, hogy a jelenlegi szabályozással a működésképtelenség szélére sodródott az állam. „A nemzeti együttműködés jegyében az az érdekünk, hogy magasan kvalifikált, a szakmai világban elismert, jól felkészült bírók legyenek. Ennek jegyében fogjuk megtenni a javaslatunkat” – mondta **Lázár János**, a Fidesz frakcióvezetője. Lázár János azt mondta: ezentúl nem lesz politikai mutyi a jelölések körül.

A Fidesz elnöksége június 25-én teszi meg javaslatát a frakciónak a köztársaságielnök-jelölt személyére; **Orbán Viktor** miniszterelnök és a Fidesz-frakció találkozó kezdeményez **Balogh András**sal, az MSZP államfőjelöltjével. A Fidesz **Bihari Mihályt** jelöli az Alkotmánybíróság egyik tagjának. **Kósa Lajos**, a Fidesz ügyvezető alelnöke a párt keddi elnökségi ülésén hozott döntéseket ismertette újságírók előtt elmondta: egyelőre hatnál is több személy jöhet szóba államfőjelöltnek, a párt elnöksége a végleges döntést június 25-én terjeszti a frakció elé. Közölte azt is, hogy kezdeményezik: a Fidesz-frakció hívja meg egyik ülésére Balogh Andrást, az MSZP államfőjelöltjét, mert szeretnének a döntés előtt tájékozódni. Bejelentette azt is, hogy a miniszterelnök is kezdeményezi a vele való találkozót. Kósa Lajos az alkotmánybírák jelöléséről annyit mondott: a Fidesz az egyik üres posztra Bihari Mihály volt alkotmánybíró, a testület volt elnökét jelöli. A másik alkotmánybíróági tagra majd akkor tesznek javaslatot, ha az Országgyűlés elfogadja a jelölés új szabályait.

Sólyom László köztársasági elnök június 14-én visszaküldte megfontolásra az Országgyűlésnek a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvényt. Az államfő nem értett egyet azzal, hogy a munkáltatók a kormánytisztviselőket indokolás nélkül menthetnék fel a jövőben. A köztársasági elnök álláspontja szerint az indokolás nélküli elbocsátás lehetősége ellentétes az Európai Unió jogával, mivel az EU Alapjogi Chartája kifejezetten biztosítja minden munkavállaló jogát az indokolatlan elbocsátással szembeni védelemre – áll a Köztársasági Elnöki Hivatal tájékoztatásában. Ezzel a Magyarországot is kötelező európai jogi tilalommal ellentétes egy olyan szabályozás, amely indokolás nélkül teszi lehetővé az elbocsátást – értékeli az államfő. Az államfő az Országgyűlés elnökének írt levelében hangsúlyozza, hogy az uniós jogba ütközés nem eredményezi a magyar jogszabály alkotmányellenességét, ezért nem fordult az Alkotmánybírósághoz. Hozzáteszi: fontosnak tartotta azonban felhívni az Országgyűlés figyelmét az uniós jogi aggályokra, mert meggyőződése, hogy az Országgyűlés tudatosan nem kívánna uniós jogot sérteni. Sólyom László levelében hangsúlyozza, hogy a kormánytisztviselőkről szóló törvény az indokolás nélküli elbocsátás lehetőségével veszélyezteti a közigazgatás semleges és szakmai szempontokat szem előtt tartó működését, hiszen akár a felettese utasítását szakmai megfontolások alapján vitató kormánytisztviselő is bármikor tarthat jogviszonyának megszüntetésétől. Az államfő szerint így a politikai semlegesség, a politikai szándékokkal szembeni szakmai és jogi érvek megjelenésének lehetősége veszélybe kerül, aminek összességében, tágabb kontextusban és hosszabb távon

maga a kormányzás is kárát látná. A köztársasági elnök emellett utal arra az ellentmondásra is, hogy amíg a minisztériumok teljes közigazgatási kara indokolás nélkül elbocsátható lesz, addig a helyettes államtitkárokra továbbra is a köztisztviselői törvény szigorú felmentési szabályai irányadók. A Fidesz megfontolja a köztársasági elnök átíratát – reagált a kormánypárt parlamenti képviselőcsoportjának vezetője, **Lázár János** a köztársasági elnök döntésére. Arra a kérdésre, elképzelhetőnek tartja-e, hogy változatlan formában fogadják el a törvényt, Lázár János az Országgházban tartott tájékoztatóján úgy válaszolt: meg kell nézni pontosan, hogy a köztársasági elnök milyen indokolással és milyen szakmai érvek alapján küldte vissza a jogszabályt. Az is egy jelzésérték, hogy Sólyom László nem az Alkotmánybíróságnak küldte vissza, ezek szerint ugyanis alkotmányossági aggály nem merült fel a törvénnyel szemben – tette hozzá.

Alkotmánybírósághoz fordul a Lehet Más a Politika (LMP), mert alkotmányellenesnek tartja, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára megvétózhatja más tárcák vezető tisztviselőinek kinevezését. A törvény nem csak értelmetlenül korlátozza az adott miniszter vezetői jogát, hanem a kormánytagok egymás iránti bizalmatlanságát tükrözi – áll a párt által az MTI-hez hétfőn eljuttatott közleményben. **Szilágyi Péter** országgyűlési képviselő tudatta: az LMP aggályosnak tartja a központi államigazgatási szervekről, valamint a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény azon rendelkezéseit, amelyek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkárának vétőjogot biztosítanak a más minisztérium egyes vezetőinek megbízása, illetve a más miniszter felügyelete vagy irányítása alá tartozó központi államigazgatási szervek egyes vezetőinek kinevezése tekintetében. Az LMP álláspontja szerint a miniszterek vezetéshez, felügyelethez és irányításhoz való joga korlátozást szenved egy olyan személy jogosítványa által, akivel semmilyen hierarchikus viszonyban nem állnak. Ez a törvényi szabályozási megoldás a miniszter ágazatirányító tevékenységének az alkotmány által meghatározott jogi kereteit érdemben befolyásolja, ezért az ellentétes az alkotmánnyal – értékeli a Lehet Más a Politika, amely az Alkotmánybírósághoz fordul, azt kérve: a testület utólagos normakontroll keretében helyezze hatályon kívül a törvény azon passzusait, melyek nem felelnek meg az alkotmányosság fent ismertetett kritériumának.

A büntetőeljárásban a tanúnak joga van ahhoz, hogy személyes adatait zártan kezeljék. Így döntött az Alkotmánybíróság, és 2010. december végével megsemmisítette a büntetőeljárásról szóló törvény egyik bekezdését. A bíróság eddig hivatalból zártan kezelhette a tanú adatait, vagy ha ezt nem tette, a tanú maga kérhette. Ezt a mérlegelési lehetőséget találta alkotmányellenesnek az Alkotmánybíróság – mondta az **MR1-Kossuth Rádió**nak **Sereg András** sajtófőnök. „Nincs olyan alkotmányos indok vagy cél, amely miatt a bíróságot fel lehet jogosítani arra, hogy ezt a kérelmet adott esetben megtagadja” – magyarázta. Az Országgyűlésnek az év végéig kell új szabályozást alkotnia, addig Sereg András szerint a bíróságok valószínűsíthetően nem tagadják meg a tanúk kérelmét. Mindez azonban nem mentesíti a tanút, hogy a bíróság előtt megjelenjen, és vallo-mást tegyen. A tanú, a vádlott és védője ezután is találkozik a tárgyalóteremben, kérdéseket tehetnek fel neki, csupán személyes adatai, a neve, lakcíme, foglalkozása

marad ismeretlen. Más kérdés, hogy ha közszereplőt vagy cégvezetőt hallgatnak meg büntetőeljárásban tanúként, az ő neve – akár a médiából vagy közéletből is – ismert lehet, de e-mailcímét, telefonszámát nem tudhatja meg illetéktelen. Eddig ez előfordulhatott, ha adatait nem zártan kezelték.

NAPI online

Jogesetek Magyarázata (JeMa) címmel negyedévente megjelenő új folyóiratot hozott piacra az Opten Kft. A lap alapító főszerkesztője **Jakab András**. A folyóirat első száma több jogterületről hoz jogeseteket a magyar bírósági gyakorlatból, továbbá a luxemburgi Európai Bíróság ügyeiből kettőt, míg a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatából egy jogesetet ismertet. A hazai és az európai jogesetek feldolgozása tudományos igényű, a szerzők elemzik a bíróság érvelését, bemutatják annak kritikáját, valamint a határozat jelentőségét is. A továbbiakban is ezt a gyakorlatot folytatják. Az Alkotmánybírósági Szemle kiadója a HVG-Orac, a szerkesztőbizottságának elnöke **Paczolay Péter**, a szerkesztői pedig **Köblös Adél** és **Marosi Ildikó**. A lap első részében publikált határozatok felhívják a figyelmet a testület által hozott, mennyiségileg is számottevő döntések közül azokra, amelyeket a szerkesztőség a legfontosabbnak tart. A folyóirat második része az alkotmánybíráskodással kapcsolatos tanulmányokat, vitaindító írásokat tartalmazza. A folyóirat közli **Vassilios Skouris**, az Európai Unió Bírósága elnökének vitaindítóját az Európai Bíróság és a nemzeti alkotmánybíróságok viszonyáról. A folyóirat második része az alkotmánybíráskodással kapcsolatos tanulmányokat, vitaindító írásokat tartalmazza.